שהגזברין יעכבו אותה לשוחטה עד שישומו אותה ומתחייב דמי שומא

לב״ה ואשמעינן שאין הקדש חל על גופה של עולה יש[אלא] לענין שתאסר

לשוחטה עד שיפדנה הלכך ממתני׳ ניחא ליה דלא האמר במתני׳

שיחול על גוף הבהמה אלא בחוב בעלמא אבל קשיא ליה כיון דמ"מ

שולה דיכול להתפים לחרמי

כהנים א"כ ע"כ ס"ל דהקדש חל על

גוף הבהמה דאם לא כן על מה יחול

חרם הכהן דלא דמי לחרמי בדק

הבית שאם אמר הרי עלי מנה לבדק

הבית חייב דאמירה לגבוה כמסירה

להדיוט אבל חרמי כהנים ודאי אם

אמר הרי עלי מנה לחרמי כהנים אם

ירצה יחזור בו דאמירה להדיוט לאו

כלום היא וחרמי כהנים לא הוו אלא לאוכאומר חפץ זה לחרמי כהנים שאז

ודאי החרמים חל על גוף החפץ א"כ

ע"כ סבר עולה שהחרם חל על גוף

הבהמה א"כ למה אין בה אלא עיכוב

גזברין ואמאי נסנטהרי איכא איסורא

לשחוט עד שיפדנה ומשני מדרבנן

לה כלומר מדאורייתא אינו חל כלל

על גוף הבהמה ומדרבנן הוא דחל על

גוף הבהמה ואסור לשוחטה ועיקר

קרא ודאי אתא לומר שחל על הקדש

לכל הפחות להתחייב מטעם חוב

ועוד מלא רבי בשם ר"י דפריך מעולא

דאמר המתפים עולה לב"ה ולא אמר

לחרמי כהנים ש"מ דסבר דחרמי

כהנים לא אמר כלום כרב הונא וקשיא

למילתא דדריש דיכול להתפים לחרמי

כהנים להזומשני מדרבנן היא דדריש

מכל חרם דחרתי כהנים היינו מדרבנן:

למעילה מו(ק"ק כתיב). ק"ק

מדלא דרשינן כל חרם לומר דמיירי

בחרמי כהנים אם כן קדשי קדשים בחרמי כהנים היכא כתיב ואומר

מורי הרמ"ר דסמיך אקרא אחרינא

דכתיב גבי חרמי כהנים (ויקרא כז)

והיה השדה בלאתו ביובל קודש מו(קדשים)

לה׳ כשדה החרם לכהן תהיה אחוותו

וקדש קדשים לאו דוקא אלא כלומר

קדש לה' ומ"ו אומר דאפי' נמי לא

דריש לחולשו(כלל דרשי) כל לרבות חרמי

כהנים מ"מ הוא יודע דפשטיה דהרא

דקדש קדשים קאי לחרמי כהנים

דכתיב בתריה לא יגאל ולא ימכר

והיינו חרמי כהנים דאין להן פדיון

דאילו חרמי בד"ה אדרבה כל עיקרן

לפדיון קיימי ומיהו מ"מ היה לריך

ייתור לרבות להקדש עילוי מומאומשדה

קדש לה׳ דמשמע דממעט להו אבל

לענין מעילה מפשטיה שמעינן:

גופא [המקריש עולה לב"ה] אין בה אלא עיכוב גוברין. כלומר שומת

ח) [מעינה טו. ע"ש], ב) חומן קיו. מעילה טו. [כריתוח כג:], ג) בכורות יד: ע"ש, ד) [בכורוח לב:], ה) [חומין קלה. שבועות יא:], ו) [יומא מ. וש"כן, נ) [מנסות קא. בכורום לו:], נ) [מנסות קא. בכורום לו:],

ז) [מנחות קח. בכורות מו],
וויקרא ו, זן, ט) [ויקרא כזן,
ווע"ע חוס' מנחות נב. ד"ה
גורו וחוס' מעילה ב: ד"ה ומי
איכאן ע' צ"ק ומלפ"א בביאור
דברי החוי,

תורה אור השלם

ו. נַפַשׁ כִּי תִמעל מעל וַחָטָאַה

בְּשְׁנְצָהְ מִקְּרְשׁי יְיְ וְהַבּיֹא אָת בְּשְׁנְגָהְ מִקְּרְשׁי יִי וְהַבִּיא אָת אָשְׁמוֹ לִייְ אִיל תְּמִים מון האון בְּעַרְבָּךְ בְּשָׁרְם שְׁקְלִים בְּשָׁקְל הַקְּרָשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו הַקְּמִירְם הַבֹּרַן הַמּוְבַּחָה.

לחם אשה לריח ניחח כל חלב

לְיוֶ: ויקרא ג טו זין: הקרבן בתקוח אֲשֶׁר יַקְּרִיבּוּ מְמֶנָה קָרְבָּן לְיִי כּל אֲשֶׁר יִתָּן מְמֶנָּה לְיִי יִדְּיָה לְרַש:

4. ואם בבהמה הטמאה ופדה

גַּיְרֶבֶּרְ וְיָסֶף חֲמִשְׁתוֹ עָלְיוֹ וְאִם לֹא יִגְּאֵל וְנִמְכֵּר בְּעֻרְבֶּרְ:לֹא יִגְּאֵל וְנִמְכֵּר בְּעֻרְבֶּרְ:

הגהות הב"ח

(A) גם' ואם נכסמה טמאה: (ב) רש"י ד"ה ומשני מדרכנן

(כ) רש"י ד"ה ומשני מדרכנן הך ברייתה: (ג) ד"ה לרכות וכו"

רמההיא וכו' ורבי היינו טעמל דלא אמר קדשי קדשים דלדידיה: (ד) ד"ה מי קרבי. נ"ב זהו פי' לגי' הירושלמי וכן

:כקמוך

הגהות הגר"א

[א] גם' לעולם רבנן. גרש"

מדרבנו. לעולם ל"ג: [ב] חרמים

מוד כנן, נעונס כיינ: [ב] הרביים מני כרי, למעילה. גרשיי ליים מנק לחת טולם כר עד בלבד ואם מנק לחת טולם כרי עד בלבד ואם מנק לחת מנק את לחת להיב להיב לחתים לחת להיב להיב מנילו. ביים מנילו: ביים מני. בעילוי. ביום מנילוי: ביום ביים מנילוי: ביום ביים מנילוי: ביום ביים מנילוי: ביום ביים מנילוי: ביום מנילוי: ביום ביים מנילוי: ביום מנילו

ל"ל הוא. דהקדיש ל"ל דהקדש: [ה] ד"ה וד"ה. דבעל. ל"ל מבעל:

רבינו גרשום

אמר לך **עולא.** אין מדאורייתז

לא תפיס בהו חרם דהא המתפיס

צולה לבדק הבית אין בה אלא

עיכוב גזבר אלא מדרבנן קא אמינא דחל עליהו חרם וקרא דכתיב כל חרם למעילה הוא

ויקרא כז ט

ים א מיי׳ פ״ב מהלכות מעילה הלכה א: ב ב ג מיי' פ"ו מהלכות ערכין הלכה י:

עין משפם

נר מצוה

בא ד מיי׳ שם פ״ה הלכה יב: בב ה ו מיי שם הלכה יא ופ"א מהלכות איסורי מזבח הלכה

מוסף רש"י

כל חלב לה׳. בקדשים קלים כתיב, ולהכי כתיב בהו לה׳ למימרא דקדשי ה׳ קרינא ביה לענין מעילה חולין קיז.) לחטאה בשגגה מקדשי ה' קרינת נהו (כריתות כג:) העמדה והערכה. שמעמול על הצבחה התרבות. שתענות על רגליה ויעריכנה הכהן כדכתיב (ויקרא כז) והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך הכהן וגר שבועות יא:). אם בהמה כו'. ואם כל בהמה טמאה וגו' וכחיב ומס כנ נסתה טתמה וגרי וכמינ נתכיה והעכיך לותה וגרי ולמת נפדין (מנחות קא.). או אינו אלא בבהמה טמאה. כגון סוס וגמל וממור, כשהוא אומר. למטה וממור, כשהוא אומר. למטה פרשה ואם בבהמה מאומה הטמאה ופדה וגו' (מנחות קא.).

שינויי נוסחאות אן כלבד מדרבבן וקרא למעילה הוא דאחא. סיא וקרא אסתכתא בעלמא ואלא קרא למאי אחא מבעי ליה למעילה דחרמים וכו' (שיח) D למה לי קרא. אומ ה' נמחק (ש"ח, וער' יעב"ץ) בן היו קדשים המיוחדון לה'. ס"ח חטחת ואשם מנין מ"ל נפש כי ממעול מעל ריבה למה לי קדם ממעול מעל ריבה למה לי קדם ממעול מעל ריבה למה לי קרא קדש קדשים כתיב בהו אלמא ד] נהו אלמא אע"ג. מיבת אלא ל"ש מש"ח הן למעילה. ערכת מנח ליש (שיח) שן תנעינה. ס"א הא רב הונא קרא קאמר מצעי ליה ההוא קרא לכדתנן וחכמי אומרים סמם חרמים לכהנים שנאמר כל מרם בישראל נכהים שנחתר כנ חרם בישרחנ וגר' א"כ מה ח"ל כל חרם קדש קדשים לה' מלמד שחל על קדשי קדשים ועל קדשים קלים מולן דחפסי חרמים אקדשי מזבח, אמר עולא דכתיב חרם כל חרם על כל קדש וקדש חייל חרם, ומי אמר עולא הכי והא אמר עולא עולה שתמו הכי זהו מנות שנמ שנה שהמים שהמים בה אלא בה אלא עכוב גוברין בלבד אלמא לא מפסי קדשי בדה"ב קדשי מובח, מדרבנן והא קרא קאמר כל חרם קדש קדשים הוא להי אסמכחא בעלמא, ואלא קרא למאי אחא מבעי ליה למעילה דחרמים, למעילה מיפוק למעילה דחרמים, למעילה תיפוק לי מקדש קדשים קדש קדשים לא משמע ליה, מי לא אמר ר' ינאי אין מעילה מפורשת וכו׳ המיוחדים לה' איזה קדש המיוחד לה' הוי אומר זה עולה אבל חטאת ואשם ירושלמי שהיה כתוב בספרי רש"י ו"ל והרגמ"ה ז"ל (m"m) ו] עשוי ואי מדאורייחא אמאי ואי מדאורייתא אמאי מה שעשה עשוי אלא (ש"מ) ז] ואי דרבנן (ש"מ) ק] וזה וזה מודים דלר"ש קדשי בדה"ב (ש"ח) טן לך אי בקדשי (ש"ח) ין יפדו. ל"ל תנן אם מתו יקברו מאי לאו ארישא קחני אחד קדשי מובח לאו ארישא קחני אחד קדשי מובח ואחד קדשי בדה"ב אין משנין אותן מיובתא דרשב"ל, לא חרגימא אחקן מיובתא דרשב"ל, לא חרגימא אקדשי בדה"ב, אי הכי אימא ייקברו התנדיים וקתני וחתנ ניה כ"ש אי בקדשי מושכה קאמרת מודינא לך ואי בקדשי בדה"ב קאמרת לא מודינא לך. תניא [בטורות דף ל"ו ע"א] טומיה כו' (ש"א) יא] אם כל בהמה ס' (ש"א) יא] טמאה אשר לא יקריבו ממנה

יג גוברין. שאינה קריבה עד שיבואו הגזברין לעמוד על גבה כדאמרי׳

ומשני מדרבנן. (כ) האיך ברייםה

העמדה והערכה לא שנא בעל מום אחר הקדש ולא שנא קדם מומו להקדשו בעי העמדה והערכה דבקדשי ב״ה לא שאני לן בין בעל מום מעיקרא לתם ונעשה בעל מום שהרי על עלים ואבנים הן חלין: היינו דחילטריך ר"ש לפרושי. דחי הוה אמר סתמא יפדו כיון דתנא קמא בתרוייהו איירי הוי משמע דאתרוייהו פליג להכי פריש: אלא לר"ל. דאמר רבנן לא קיימי אלא אקדשי ב"ה: למה ליה. לר"ש לפרושי: לימא. סממא ואנא ידענא דלא קאי אלא אב"ה דהא בקדשי מזבח לא איירי כלל לעיל לא בפדייה ולא בקבורה : ר"ש. יחדמתני׳ לא הוה ידע מאי קאמרי רבנן וסבר דרבנן אתרוייהו קיימי:

וא"ת והא משכחת בכמה מקומות ומועלין מדרבנן גבי דם ובילי תורין (מעילה ואמר דף יב) וי"ל דה"ת במידי דלא בדילי מיניה אבל הכא בדילי כבר מחמת הקדש קף יכן איינ זטיית פתון הדר דמו בדיר ותנים של המוכל המת בית היו בכלל העמדה והערבה. וממני דאם ממו יקברו מגוקאי גם אקדשי קדשים דסיפא ור"ש פליג קמא" : א"ר יוחנן [לרבנן] אחד קדשי מזבח ואחד קדשי ב"ה היו בכלל העמדה והערכה. וממני דאם ממו יקברו לא קאי קאים דסיפא ור"ש פליג ואמר קדשי ב"ה הוו ממני דאם ממו יקברו לא קאי אלא אלא אקדשי ב"ה הוו קדשי ב"ה הוו. וממני דאם ממו יקברו לא קאי אלא אלא האם ב"ה אין משנין אותם משמע דקאי כולה ממנימא אמרוייהו לא קשיא הא דה מוכח אלא מקדשי מובח אלו הדרבה היפכא מסמברא דקדשי ב"ה לא היו וקדשי מובח אלו הדרבה היו מובח אלו היו וקדשי מובח היו וקדשי מובח היו מוברו הפרוש היו מוכח כל המוגיא: אלא לדשב"ל. דאמר דרבנן לא איירי כלל בקדשי מובח דלא היו בכלל העמדה [וחערכה] בין מם לבעל מום מעיקרו והכי מוכח כל הסוגיא: אלא לדשב"ל. דאמר דרבנן לא איירי כלל בקדשי מובח דלא מובר בדבים היו בכלל העמדה [וחערכה]

ממאה ופדה בערכך יהרי בהמה ממאה אמור

הגזברין שיעכבו אותה מלשוחטה עד שישומו אותה ולא יוכלו לעכב לשחוט עד

עולה לב"ה] אסור לשוחשה עד שתפרה. שהחרם נתפס על גוף העולה ומשני מדרבנן הוא דאסור לשוחשה אבל ודאי מן התורה מתחייב הוא לשלם הדמים

לב"ה ובפרק טבול יום (זבחים קג.) אמר לא מיבעיא למאן דאמר קדשי ב"ה

מבו מדאורייתה אלא אפילו למ"ד אין מפסי ה"מ בשר והשאא קשה טובא דהא מי איכא למ"ד קדשי ב"ה לא תפסי בהקדש עילוי ומתוך הלכה זו מיישבו

רש"י לשם ופירש דלמ"ד תפסי היינו מקושיא דהכא דבעי לאוכוחי דאסור לשוחטו

מן התורה אלא אפילו למ"ד לא תפסי היינו מהכא דמסיק היינו מדרבנן מכל

מקום ה"מ בשר אבל עור תפים ובעי פדייה: נאי מדרבגן אמאי ב' מעילות.

דהקדש עילוי אינו אלא חוב מגזירת הכתוב: בויתיבי [המקדיש

בעלמא (תענית דף כו.) היאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד ע"ג אבל שום דמים לא יהיב לבדק הבית וכ"ש לחרמי כהנים דהא אפילו רב הונא דהוה פליג אחרמי כהנים ישהוה מודה אבדק הבית:

דלעיל [ע״ה] דשיירא לקדשי מזבח למימרא דחייל עלייהו הקדש עילוי מדרבנן הוא דחייל דמדאורייתא ליכא אלא עיכוב גזברין ועולא נמי כי תירצה מדרבנן תירלה וקרא שח לאסמכתא ועיקר קרא למעילה אתא לרבות חרמי כהנים למעילה והכי משמע כל שו החרם הוי לה׳ דאי איתהני מיניה פורתה מעל: לרבות הימורי קדשים קלים למעילה. דכתיב לה׳. (ג) מההיא דרבי מפיק ר' ינאי נמי קדשי קדשים דכל חלב כתיב יו ורבי היינו טעמא ית דאמר קדשים קלים דלדידיה משמע ליה דחטאת ואשם בכלל קדשי ה׳ הואיל ואין לבעלים בהן כלום ולא אינטריך לרבויי אימורים ולר׳ ינאי מיהא אינטריך לרבויינהו ואע"ג דכתיב בין בחטאת בין באשם קדשי קדשים בלו את אהרוח. ל"א ירושלמי מנלן כלומר מאי משמע האי כל חרם דחייל אקדשי מזבח: יש כומי קרבי (ד) . כלומר אם התפיסם לבדק הבית כאן אמאי מקרבינהו להו בלא פדיון דקאמר אין בה אלא עיכוב גזברין כם כנו האי קרא כתיב לעיל כל חרם קדש ש דמשמע דחרם חייל אכל יח הקדש וקדש אסור לשחיטה ולהקרצה עד שתפדה הקדש [ג] בעילוי: שפי מעילום. אחת משום קדשי מזכח ואחת משום קדשי ב״ה ואי מדרבנן הא לא חיילא קדושת ב"ה אלא מדרבנן: ראויה. אילו הוים הדושה בתרייתם יהומדחורייתם וראוי אי לאו (דמדר׳ כח [ד] בהוא) דהקדיש ולאו דאורייתא: אחד קדשי מובח כו'. והאי אם מתו יקברו אכולהו קאי. ר"ש ורבנן תרוייהו ילפי טעמייהו מקרא לקמן בין אליבא דר׳ יוחנן בין אליבא דר״ל: זה ווה. רבי יוחנן ור"ל מודין דלר"ש קדשי בדק הבית לא היו אבל קדשי מזבח היו מדקתני קדשי בדק הבית יפדו ולא אמר סתמא יפדו מכלל דדווקא קאמר: ודברי הכל. ועוד שניהם מודין דלדברי הכל בין לרבי שמעון

דאתא דמועלין בחרמין מריבוי דכל: למה לי קרא למעילה קרש קרשים כתיב. אלמא דדינא בין לרבנן בעל מום מעיקרו לא הוה בהעמדה והערכה בקדשי מזבח כדמפרש טעמא לקמן [לג.] ובקדשי ב״ה לא מיירי מידי [ה] ליודבעל מום מעיקרו דמודו דלרבנן קדשי בדק הבית בעו

קום קום שם בדבו אכמא דינא כקדשי קדשים דמועלין בה: ולטעמיך הא דאמר ר' ינאי אין מעילה מפורשת כו'. ל"א והא רב הונא קרא קאמר ההוא מיתבעי לכדתנן כו׳: ומי אמר עולא הכי האמר טולא רו׳ אלמא לא חפסי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים מי קרבינן. כדקאמר עולה שהתפיסן קרבינן. כדקאמר עולה שהתפיסן לקדשי בדק הבית אין בה אלא עיכוב גובר וכ״ש חרמים והא קרא קאמר עולא כל חרם קדש קרשים מלמד שחל על כל קדש וקדש: אמר לך עולא. מדרבנן . זוא דתפסי חרמים קדשי מזבח: יהאי הרא כל חרח לאו להכי

אתא אלא אסמכתא בעלמא הוא ואלא קרא כל חרם למאי אתא מיבעי ליה כל למעילה דחרם כו": עולה שהתפיסה לקדשי בדק הבית אסורה לשוחטה עד ואם עבר ושחמה. בלא פדייה מה שעשה עשוי: אי הכי אימא

גזברין בלבד מוא (לעולם רבנן) וקרא למעילה דאתא למעילה למה סליה קרא קדשי קדשים כתיב ביה ולימעמיך הא דא"ר ינאי אין מעילה מפורשת מן התורה אלא בעולה בלבד שנא' ינפש כי תמעול מעל וחמאה בשגגה מקדשי ה' מ המיוחדין לה' אבל חמאת ואשם לא נפקא אלא מדרבי ידתניא רבי אומר יכל חלב לה' אלרבות אימורי קדשים קלים למעילה למה לי קרא קדשי קדשים כתיב בהו יואלא אע"ג דקדשי קדשים כתיב בהו בעי קרא לרביינהו למעילה ו- חרמים גמי אע"ג דקדשי קרשים כתיב בהו בעי קרא לרבויינהו למעילה ס גופא המקריש עולה לבר"ה אין בה אלא עיכוב גיזברין בלבד מיתיבי יהמקדיש עולה לבד"ה אסור לשוחמה עד שתפדה ימדרבנן ה"נ מסתברא מדקתני סיפא אם עבר ושחמה מה שעשה עשוי יואלא מאי מדרבגן אי הכי אימא סיפא ומועלין שתי מעילות חואי (מעילה) מדרבגן אמאי שתי מעילות הכי קאמר וראויה למעול בה שתי מעילות: ואם מתו יקברו כו': א"ר יוחנן לרבנן יאחד יקרשי מזבח ואחד קדשי ב"ה היו בכלל העמדה והערכה ור"ל אמר לרבגן קדשי ב"ה היו בכלל העמרה והערכה ייקדשי מזבח לא היו בכלל העמרה והערכה וזה חמודה לר"ש ®דקדשי ב"ה לא היו בכלל העמרה והערכה וקדשי מזבח היו בכלל העמרה והערכה וד"ה בעל מום מעיקרו לא היה בכלל העמרה והערכה תנן ר"ש אומר קדשי בדק הבית שמתו יפדו בשלמא לרבי יוחנן דאמר לרבנן אחר זה ואחר זה היו בכלל העמרה והערכה היינו דאיצטריך ר"ש לפרושי קדשי בדק הבית שמתו יפדו אלא לר"ל למה ליה לפרושי לימא אם מתו יפדו אמר לך ריש לקיש יר"ש לא הוה ידע מאי דאמר ת"ק וה"ק ליה אי בקדשי מזבח מודינא לך מבקדשי בדק הבית אם מתו יפדו יו תניא כותיה דרבי יוחנן" 3אם יו בהמה אשר יקריבו ממנה "בבעלי מומין יש שיפדו הכתוב מדבר אתה אומר בבעלי מומין או אינו אלא בבהמה ממאה כשהוא אומר (6) 4אם בבהמה

87